

partii naleraq

UKA2015/147

7. oktober 2015

Per Rosing Petersen

Uunga siunnersuut: Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata allannguuteqartinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx yy 2015.

(Sulisitsisut suliffissanut nittartakkamik atuinissaat)

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Una nunatta avataaneersunik sulisussarsiortarnermut nittartakkap atortalernissaanut Naalakkersuisut siunnersuutaat imatut Partii Naleqqamiit oqaaseqarfigissavarput.

Nunatta avataaniit immikkut ilinniarsimanatit sulinissaminnut akuerisaasut massakut tusintit angoqqavaat, aali suliffissarsiortut 2.800-t tungaanut amerlatigingaluartut, taamaattumik iliuusissat suungaluartulluunniit kalaallinik suliffissarsiortunik ikilisaanissamik siunertallit tamaasa tikilluaqqusariaqarpagut. Taamaakkaluartorli aamma qulakkeertariaqarparput asuli inatsisini allassimaannaratik aammali siunertamut naapertuuttumik kinguneqartarnissaasa qulakkeernissaa pisussaaffigaarput pingaarutilerujussuaq.

Tamannarpiarlu tunaartaralugu siorna oqallinnermi akuersineq qitiutillugu Inatsisartut Inatsisaat nr 27 Oktobarip 30-iani 1992-meersup allanngortinnissaanut siunnersuutitta Inatsisartunut apuutinngittoornera assorsuaq pakatsissutigaarput.

Tassani siunnersuutigingaluaratsigu §6-mi immikkoortup pingajuani imatut allannguisoqassasoq:

” Akuersissut tunniunneqartutut isigineqassaaq qinnuteqartup qinnuteqaatimi tunniunneraniit ullut 14-it qaangiutsinnagit sulisitsisoq allamik nalunaarutisisimangippat.” Tassani immikkoortumi oqaatsip siulliup tullia ”tunniunneqartutut” allanngortinnissaa imatut – **”tunniunneqanngittutut”**

Tassami massakut Naalakkersuisut siunnersuutaanniik una paatsoorneqarsinnaannginnerummat, inatsinullu allanut innersuuttariaarulluni inissinneqarluni. Erseqqissaatigissuarput tamanna siorna Upernaakkut immikkoortoq 21-p ilaatut eqqartorneqarmat inatsisartut tunggaviatigut akuersaareernikummassuk.

Taamaattumik Naalakkersuisut siunnersuutaat ersarluppallaartutut isikkoqarpoq, matumillu ammaassinertaqartutut nalilerneqarsinnaalluni uani Partii Naleqqamiit siunnersuuteqarnitsinniit sakkukinnerulluni, tamannalu ajuusaarnarpoq.

Nittartagaliornepup pissutsit allanngortissinnaavai? Kalaallit maani suliffissaaleqisut sulilernissaanut aqcutissiussava? Tamanna nittartagaliornerrinnakkut allanngornaviangilaq sualummik inatsisitigut taama sallaatsigisumik tunggavilerneratigut. Nittartakkap pilerinartuunissaa siunertaangilaq maaniuku

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27 30. oktober 1992-imeersumi § 6 imm. 3. imatut allaqqasoq: "Akuersissut tunniunneqartutut isigineqassaaq qinnuteqartup qinnuteqaatimi tunniunneraniit ullut 14-it qaangiutsinnagit sulisitsisoq allamik nalunaarutisisimangippat." Tassani immikkoortumi oqaatsip siulliup tullia "tunniunneqartutut" allanngortinnissaa imatut – "tunniunneqanngittutut", Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

Inatsisartuni ilaasortaq Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq

Tunngavilersuut:

Inatsisip qulequtaaneereerpoq – avataaniit suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu inatsit. Taama aallaqqaaseeriarlunga ukiuni kingullerni nunatsinni suliffissaaleqinerujussuaq tikillara.

Qanittukkut (juuli naalersoq) tusagassiuutini sammineqaaqqippoq, soorlu ukiuni kingullerni annertuumik sammineqareersoq, suliffissaaleqisut qaffariaqqissimasut. Siornalu suliffissaaleqinerup qaffaruttorfiani aamma inatsisartuni Upernaakkut ataatsimiinermi Naalakkersuisooqatigiit illuatungiliuttullu tamarmik suliffissaaleqinerup akiornissaanut siunertalinnik siunnersuuteqarput tamarmik Inatsisartuni Naalakkersuisunilu akuerineqartunik. Tassani taamani partiit illuatungiliuttuusut: Inuit Ataqtigiit, Partii Inuit aammalu Partii Naleraq, sukumiisumik siunnersuumminni qulaani inatsisip allanngortinnissaa ilanngullugu siunersuutigimmassuk aamma akuerineqarpoq. Tamassumap kingorna pisariaqartitsineq minnerulernikuunngilaq, killormut pisariaqaleriartuinnarpoq, inuiattut killiffippat aamma eqqarsaatigalugu

Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsisit kingulliit:

Suliffissaaleqisut: Junimi katillugit: 3.592

Avataaniit suliarortut akuerisat: 974 (missaat)

Taamaattorli aamma soorlu annertungaatsiartumik tusagassiorfinni ukiuni kingullerni sukumiisumik sammineqarsimasoq, aamma nunatsinniittoqarpoq akuersissummik peqaratik maani "inooqataasunik", taamaattumik pisariaqarluinnaleqqavoq pissutsit ilorraap tungaanut aallaqqinnissaat. Immitsinnullu kingulliukkunaarluta sulisoqalernissaa angusariaqarparput , taamaattumik -

Immikkoortoq 3-p imatut allaqqalernissaa naggataatigut erseqqissaatigeqqilaassavara:

"Akuersissut tunniunneqanngittutut isigineqassaaq qinnuteqartup qinnuteqaatimi tunniunneraniit ullut 14-it qaangiutsinnagit sulisitsisoq allamik nalunaarutisisimangippat."

suliffissaaleqisut avataaniit akornusersorneqannginnissaat, maani nunallit nunat allat naalackersuisuanik illersorneqarnaviangimmata, paatsoorneqarsinnaanngitsumik aaqqiissuteqarnissaraluarput matumik qiveqqalaartitsinitsigut atornerlunneqarsinnaaneraasiit ugguuna Naalackersuisut aqputissiuutileripput. Tamanna malinnaaffigissuarput, taamaattumik Partii Naleqqamiit qulaani inatsisip allannguutissaatut siunnersuuterput Partii allat qanoq isumaqarfigineraat aamma tapersorsinnaaneraat tusarusupparput.

Siunnersuut uunga oqaaseqaatitsinnut kakkiullugu ilanngupparput.

Iluatsillugu uunga oqaaseqarnitsinnut aamma Naalackersuisut Inatsisartullumi apererusunnarput, sukutsitaatigununa una siunnersuut suliffissaaleqisunik sulilersitsinissamik siunertalik avataaneersunillu inagiisoqannginnissaanik oqariartuutilik, ullumi kingusinnerusukkut immikkoortoq 23 sammilerutsigu killormuuanik siunertaqartumik Naalackersuisut siunnersuutaat aamma aalajangiiffigisussaavarput - avataaniit suliarortut akileraarutitigut dkk 350.000,00 ataallugu akissarsiaqartut akileraartannginnissaannut siunnersuut. Tamakku ulluinnaralugit ernumaammernanngittoornanngilaq Naalackersuisut namminneq siunnersuusiortarnerat imminnut ataqatigiinngingaarmat, killormuuanut imminnut assortuuttunik siunnersuuteqaqattaarnermikkut.

Taamaattorli Partii Naleqqami qularata kalaallit suliffissaaleqisut qangatut avataaniit akornusersorneqaratik inagerneqaratillu sulinissaat aqputissiuukkusupparput, maani misilittakkat qaammaasallu annertusiartornissaat Partii Naleqqami qitiutilluinnaratsigu.

Taamatut oqaaseqarfigalugu naatsorsuutigaarput Naalackersuisut inuiaqatigiit pillugit nassuiaasinnaassasut qanoq pissutsit makku paatsiveqanngittut siunertaqarnersut. Taamalu oqaaseqarluta ataatsimiititaliat suliarinnittussat tamakkununga eqqummaarinnissaat kissaatigaarput

Qujanaq

*Kakkiunneqarpoq **ilanngusaq 1** juulip 29-iit 2015